

սէրէ զրկուած սրտերու արիւնիլը, անօթութենէ կարկամած ու թաշկուցած դէմքերը տեսնելով խղճահարի և բողոքելու յառակնութիւնն ունենայ, Պօղոս առաքեալ իր դէմ կեղծ է և կըսէ. «Բանի որ էրկը ող է՝ չուն պիտի ըսուի կնիկը, թէ որ ուրիշ էրկան մը ըլլայ» և կրօնական ժողովը «ամէն» կը կրկնէ: Սա կայն միւս կողմէ նոյն առաքեալը կը յարէ «Մէկզմէկ մի զրկէք, եթէ ոչ մի արանուրթեամբ ասան մը ալօթքի պարտապարտ կամար, ու նորէն իրարու դարձէք, որ ստանան անկ չը փորձէ անք անժամկալութեան կամար»:

Կարծես ստանան ալ Հայաստանէն հեռացած ըլլայ ու հոն հրեշտակներու զբախտ մը Հաստատուած. իբր թէ հայ կիները հրեզնէ մարմիններ և զուտ հօգիէ զանգուածներ ըլլային...

Թող մեր վեհ. Կաթողիկոսները, Ամեն. Պատրիարքները ու Գեր. Եպիսկոպոսները այս երկու աստուածաբանական կնճառտ խնդիրներն իրարու հետ հաշտեցնեն. «Թողաքակիրթ և միեւնոյն ժամանակ Գրիտոնեայ աշխարհը վաղուց ելքը գտած է այդ խնդրոյն, կիրք երբ լքուած է իր ամուսինէն, օրէնքը զայն ազատ կը հռչակէ ամեն կաշկանդէրէ կապերէ. այդ օրէնքի մէկ ստուերը դէթ երթար Հայաստան, ապա թէ ոչ ժամանակը շատ ուշ է: Ամբողջ Հայութիւնը ամուսնութեան դատաւարտեմ, սերունդներ մեռնեմ. Հայութիւնը ջնջել... ասոր ոչ մարդիկ ի կամին եւ ոչ ալ Աստուած ինքը, որ Աճեցէք եւ բազմացրուք» օրէնքը դրու:

ՍՈՒՐԷՆ

ՈՒՐ ԵՆ ՉՈՐՍ ՈՐԲՈՒՀԻՆԵՐԷ

(Շարունակութիւն նախորդ թուէն)

Խորհուրդը փոքր բան մը չէր, գործի, իրականութեան վերածուելու համար անկարելի ըլլալու շարք գծաւորութիւններ ունէր: Այս յուսահատեցայ սակայն, և երկու տարուան անդու ջանքերէ վերջ, ուրախ եմ որ վերջապէս կարելի եղաւ առաջին քայլն առնել, նախ Աստուծոյ, և ապա այս, բարեկամներու, բազմաշարքար ազգիկ աղէտներն ինծի չափ հասկցող, մեր պէտքերն ինծի շտապ զգացող և անհունապէս մեզի կարեկիր բարեկամներու շնորհիւ, որոնք փոքր թափել չեն եւ արհամարհելի ոյժ մը չեն կազմեր: Եթէ գիտնանք աշխարհու-

կառավարութիւնը դրանց ահազին նիւթակա միասնոր էլ էր պատճառուած, բայց այս աշխատասէր ժողովուրդն իրանց աշխատութիւնով ու խնայողութիւնով դրանք էլ կը տանէին. մինչեւ վերջապէս կառավարութիւնն իրա ըստը արտառու թերու իսկ ինքզինք անկարող տեսնելով սոյն փոքրիկ հասարակութեան քով, որք որ օրի կարծես աւելի զօրանուած էին, թոյլատրեց որ հեռանան երկրից:

Պայմանաւորելով որ իրանց դատաւարտեալներ և քարտրականներն էլ իրանց հետ պիտի ազատ թողուէին. նրանք շրմեցին Անգլիայի կառավարութեան, որ ամեն կերպ պատրաստակամութիւն ցոյց տուց զիրենք ընկերացիներ Ամերիկայի Գանաստական գաղութները մէջ և գաղթականութիւն ներկայ տարուայ սկիզբներին կատարեց: Տասնեակ թիւ մը չին կազմուած իրանց գիւղերու մնացած եւ Ռուս կառավարութեան պայմաններ ընդունողները թիւը:

Այժմ որ ազատամիտ կառավարութեան մը ձեռքի տակ կոչուած են և նրանք ազատութեն ասկիւտ, ասանց ճշնշումներ և ստիպումներ, արդեօք պիտի կարենան սոյն մեղմ պայմաններ տակ ցարդ իրենց սնուցած առաքինութիւններ և բարձր սկզբունքներ անազարտ պահպանել:— Ս.—Մ.

(Վերջ)

Թեամբ եւ անկեղծութեամբ օգտուել: Չորս օրու հիները բազմին ձեռքով հոս նետուած չէին. անսոց ճանապարհածախարհ լի ու լի շրկուած էր, ճամբու համար բոլոր պէտքերն ասկից զրկուած զբաւով իրենց մօր իսկ ձեռքով հայթայթուած և երկու երիտասարդներու հայրական խնամքով ծաղիկի պէս թարմ հասած էին հոս, ուր հազուադէպ, անկողին և այլ ամեն բան շարաթիւնը առաջ պատրաստուած իրենց կրօնապետներն տիրութիւն ընելու համար ունէին հոս ոչ միայն մէկ մը, այլ և շատեր, իրենց մօրմէն ոչ նուազ գործընկերացու, ոչ նուազ խնամակալ մայրեր անհամբեր կրօնապետէն զիրենք. պիտի սնուցուէին մարդավայել և պիտի դատարարուէին մազի շարի բան մը չկորսնցնելով իրենց աղքատութիւնէն, եթէ աւելի իսկ չնըպատաստուէին: Օտարացողները սըրտանց ատող մ'ըլլալով՝ շարիթ թող ապի որ անոնք դուրի պարէն հայրենի երկրի յիշատակներէն և երբէք չպիտի հանդուրժէի սպազային տեսնել ոչ Հայ եւ ոչ Ամերիկացի պաճուճապատանքներ: Այս նպատակաւ էր որ Արթ. յօգուածագրին գործը ըստ կարելոյն բացատրեց վերջի ինչ ետք, ինքզինք էի իրմէ որ բարեհաճի գալ այցելել որբանոցը, քննել հասկնալ ամեն բան եւ ի հարկին իր բարոյական աշակցութիւնն ևս նուիրել այս նուիրակն գործին:

Խնդիրը իր իսկական գոյնովը ըստ կարելոյն ներկայացնել վերջ սիրելի ընթացողաց, հարկ կը տեսնեմ քանի մը խօսք ալ յօգուածի վերջին մասին վրայ խօսիլ:—Այո՛, շնորհակալ պէտք է ըլլանք բարեկէր վարդապետէն, որ իր նուիրակն պարտականութեանը գիտակցութեամբ գացած և օգնած է որբերու մեկնած օրն. թէ և ճշմարտութիւնը խօսած ըլլալու համար, առանց այդ ինքնայորդ որ օժանդակութեան՝ զանոնք չօգնեալ յանձնելու և յանձնարարելու համար պէտք եղած կարգադրութիւնը կանխաւ եղած էր արդէն: Որովհետեւ գրեթէ ամիս էր թափուած ջանքերու, տեղի ունեցած այնքան ազդեցիկ միջնորդութիւններու և ցոյց տրուած պատուաւոր երաշխաւորութիւններու հակառակ, երբ կառավարութիւնը օրէնքի տառական արտադրութիւնը գործադրելով վերջապէս որոշեց իրենց գործարարները հոկտ. 28 շաբաթ օրը, եւ 25ին Արմէնիքն Րիլիֆ Գօմիթիի Գարուուզար վեր. Տօթթ. Կրկնը տեսնելով խնդրեցի որ ինքն ստանանէ փոքրիկները շոգնեալ յանձնելու հոգը, զի ես կուզէի անմիջապէս Պրիճօրթ դառնալ: Տօթթ. Կրկնի սիրով ընդունելով առաջարկութիւնն, զնայ Պարճ—Օֆիսի Գամիլընընին հետ տեսնուեցաւ եւ այնպէս կարգադրեցին թէ որբերը շոգնեալ

ԱՄԵՐԻԿԱԿԱՅ ԳԱՂԹԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

Գրելով Ամերիկահայ գաղթականութեան մասին, նպատակն չէր ընտա այդ գաղթականութեան ամբողջ պատմութեան մէկ ուսումնասիրութիւնը քաղ հայ հասարակութեան, այլ փոքր ուրուագծով մը անցնել այն կենսական կէտին, որ այսօր Հայ գաղթականութեան մէկ տկար կողմն է, ու վաղը կրնայ հիւանդութեան վերածուիլ:

Սակայն մեր բարեկամներէն մի քանիները այդ յօդուածի իմաստը ընդհանուր առուձով մը ըմբռնելով՝ սխալ եզրակացութիւններ հանելու փորձութեան մէջ էին ընկած: Ու որովհետեւ հասարակական կենսութիւնը հոգեբանութեան երկույթները բացատրելու ժամանակ մտքը գաղթականացիներու փոքրիկ փորձն անգամ շատ մը սխալ հետեւանքներու կրնայ առաջնորդել, մենք որ խոստացած էինք այս խնդրոյն անդրադառնալ ալ առթիւ, հիւս աւելի յարապարտութեան իրեն մը կը սեպանք, քանի զեն թարմ է այդ յօդուածի ապագորութիւնը հասարակութեան մտքի վրայ:

Ամերիկահայ գաղթականութեան պատմութիւնը երեք որոշ բաժանումներու կարելի է վերածել: Ա. Մաս մը որ ինքզինքը ճակատա-

պիտի տարուին և պիտի յանձնուին հոս սպասարկու արիւններէն մէկուն հսկողութեանը և խնամքին. նոյնպէս որոշեցին հեռագրել Մարտի 1 Ամերիկեան Հիւպատոսին, որպէս զի պահանջէ և առնէ զանոնք թրանսպորտութիւք (Ֆրէնչ լայն) ընկերութեան և յանձնէ Միլիթերիականի շոգնեալ մը՝ կիրպրտ իրենց մայրերուն յանձնուելու պայմանով: Իսկ ուրիշ սէտքերին հոգալու և կարգադրելու համար խոստացան՝ Միլիթերիականի պատրաստուելու (ուր ոչ թէ Պարճ—Օֆիսի է այլ իմ ձեռքով դրուած էին որբերը իրենց հասնելուն հետեւալ օրը) Տեսչուհին և Տեսչուհին, որոնք երկուքն ալ անթերի կատարած են իրենց խոստումը: Ինչպէս որ հասկցայ որբերուն մեծէն, Աննա Թէրզեանէն, ստացած երկու նամակներէն:

Բայց թէ ինչո՞ւ երկար օրեր սպասել վերջ, մէկ երկու օր մնացած՝ անպարտեցի Պրիճօրթ դառնալ, թերեւս գարմանք պիտի պատճառէ ընթացողաց, մանաւանդ յօդուածին քիչ մը անխնայ արձակուած բաւերէն դասելով:—Պրիճօրթ եկալ, որպէս զի իրենց համար պատրաստուած հանդիմանքներէն մաս մը և այլ ընծաներ զրկու իրենց, որ քիչ մը ուրախանան եւ բանի մը գրկանք չը քաշեն: Կարելի է աւարտուի թէ կրնայի այդ բաները եւ անձամբ բերել Նիւ Եորք եւ փոքրիկները շոգնեալ յանձնել յետոյ վերադառնալ: Սակայն քիչ շատ կարեկիր օրու ունեցողներ դիւրու պիտի ներեն՝ ինչպես անկողով եղած արտաքոյ կարգի ծախքերն, և մանաւանդ երբ ըսեմ թէ 25 օր զիջել և ցերեկ զիրենք հոգալու համար թափած աշխատութիւններու և զիրենք ստանալու համար ունեցած անդադար երթեկութիւններու պատճառած յօգնութեան և տառապանքէն արդէն հիւանդացած էի, ինչ որ՝ կը տեսնէր ու կը հանկարար Արթ. յօգուածագրին վրէժ, որմէ զոնէ յանուս իր պաշտօնին պահանջած թափարտութեան, փորձանակ դատաւարութեան՝ կարեկցութիւն իրաւունք ունէի յուսալ:

ԵՍԹԵՐ Ե. ԲԵՇԻՇԵԱՆ

15 Նոյ. Պրիճօրթ: (Վերջ)

ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Պօստոն դեկտ 2 1899
«Իրօշակ» լուրը, որ Նիւ Եորքի տեղական թերթի մը թէլ արտատպուած էր Կարենցի Արամ Արամեանի մահուան առթիւ, կարդացի: Հիանալով զանոնք զաղափարի գոհի մը ցոյց սուած առնական քաջու-

գրին յանձնած գնացած է շոն ուր բազմազգ զինքը մղած է, որ թէ և մեծամասնութիւն մը չը կազմէր հոս, սակայն արհամարհելի ալ քանակութիւն մը շնորհայցներ, մանաւանդ որ մէջ ունի ընտանեկան կապերէ բուրոյթին անկախ, ինքնուրոյն երիտասարդներու մէկ մեծ մասը, որոնք ապակախիչ միջով այսին մը մէջ միշտ հակամէտ են իրենց հայրենի յիշատակներն մոռացութեան ապա, ազգութիւնն ու եկեղեցին արհամարհել, միեւնոյն ժամանակ հոս Ամերիկայի մէջ անդամ չկրնալով ձուլուիլ տեղային ողջամիտ դասակարգին հետ օր մը չէ օր մը կորուսիլ հայրենիքին ու ազգին համար, կորուսիլ հանուր մարդկութեան համար:

Այս գաղթականութեան ժամանակակից է և հայերու այն մէկ մեծ մասը, որոնք տեղային անտեսական աննպատակ պայմաններէն մղուած՝ բռնի գաղթականութեան ենթարկուեցան: Տեսչուհին կենսութիւնը և արտաքին երկույթները սակայն գործարանական գրութիւններէ յառաջացած չէին, այլ տիրող կառավարութեան յուր վարչութիւնէն, վաղու ժամանակու անձամբակ հասարակութիւններէն եւ թուրք պէկերու անխիղճ կեղեքումներէն:

Բնականէն զգայուն, մտքի բարձր կարողութիւններով օժտուած այս դասակարգը իր այդ շքանէն դուրս կեղծի ակամայ, մորմոքած, արիւնլուայ որսով:

Թեան՝ չեմ կրնար անկեղծ համարել զաշխարհութեան օրկանի Վեցցէ յեղափոխութիւնն աղաղակին տուած արձագանքը: Ինչեր ծանօթ են հոս Արամեանի կինաց. նա Կարենյ հեմբաւաւոր հայրենասէր Սաշատուր Կերեկցեանի սպանողն էր և թուրք կառավարութիւնը զայն կախեց իբրև սոսկ մարդասպան: Մեծ մարդասպանին կառավարութիւնը արդարացիաբար շանք չեմ ընէր, ոչ ալ, մեծած կարծիք մը յիշատակը անարգել մահեր կան որ ամենէն մեծ ոճիրներն ալ կրնան քաշել, կը տարակուսեմ սակայն որ Կերեկցեանի իրական սպանողներն այդ կերպ մեռնելու քաջութիւնն ունենան:

Առաջին անգամ չէ, որ թուրքահայ զոհ կերթայ ինքնակոչ գործիչներու անձնական կրթին ու ստոր, մութ հաշիւներուն: Կերեկցեանն ու Արամեան մտերիմ բարեկամներ էին, նոյն դասին, նոյն գաղափարին անձնուէր զինուորներ, բայց սե օր մը Կարենյ մասն այդ հայրենասէր խաչագոցներ, թոյն ներարկելին երկաստարդին օրտն մէջ, զաշոյն մը սուսին ձեռքը և համոզեցին զայն թէ հայրենիքին մեծ ծառայութիւն պիտի մատուցանէր այդ դաշուը միտելով ամենին առաջին և անկեղծ հայրենասիրտ սիրտը: Սյնքան մեծ էր երիտասարդի խանդը՝ որքան փոքր էր իր իմացականութիւնը. չէ՞ որ խանդը՝ անարմարան ու անխորհուրդ խանդն է եղբոր միշտ մեր առաջնորդը վերջին քանի տարիներու: Երիտասարդը իր բարեկամին հետ պըժտոյալ կերթայ, առանձին սեղ մը լուսաւորայ վանքին քով, կը մերկացնէ իր դաշոյն մահացու հարուածներ կը տայ իր բարեկամին: Սխալ գործեցիր՝ բայց փոխիլը գոնէ կենսաբ. ազատէ՛ կուէ վերաւոր հայրենասէրը՝ Երբ նախադասութիւնն իսկ բաւազան է ցոյց սալու թէ այդ ոճրագործները ինչ կըրեւային եղբու մը գործիցին վերջացուներով այնքան աշխու մարդու մը ինչպէս նաև հայրենասէրի մը կենսաբ. Միթէ «Տանկահայաստանում» շը կային գուրդ պէկեր, թուրք փաշաներ, առաջակներ, ինչո՞ւ Պահլի փաշան ստեքին եղունգէն կը վերաբարեցրէր, բայց որքան խոր կը մտուէր հայրենասէր մը սպաննելու կուգար. նոյն բազմին շարժանացա՞ւ Մշեցի անմահ Սարկաւազը: Սպաննեցէ՛ք, վերաւորեցէ՛ք ձեզ անհամաձայն գործիչները, տեղացի հայրենասէրները. չէ՞ որ հայրենիքը ազատելու կերպ մըն ալ այս է:

Իժուար չէ երևակայել թէ որքան ծիծաղելի պիտի լինի մեր ազատելու թեքն ու միտքը, ճարտարութիւնն ու ճարտարութիւնը որքան որ ալ բարձր ու քանակաւ յատկութիւններն են քաղաքակրթեալ երկրներու մէջ, այնքան արհամարհելի ու այնքան վատագուստ ոյժ մը կը նկատուին բռնակալ պետութիւններու մէջ: Ուր փողովուրդի մը ճակատադիր անհաստի մը ու պաշտօնական մարմիններու քամահանգէն կախուած է: Այս դատաւարաբը շէր կարող այդ կոչու բռնագատութեան սանիլ ու միւս կողմէ շէր ալ կրնար իր ընտանիքը անտուայութեան մասնակցի, ու նա սխալու շարժապիտներէ մղուած պանդխտացի:

Արձանադրելով Ամերիկահայ գաղթականութեան բռնած զրբը այս նոր նրկին մէջ, միակողմանի խորհած ու անիրաւած պիտի ըլլային եթէ այս երկրորդ բաժնի պատմութիւնն ևս նոյնութեամբ շարձանադրէինք: Շարունակական յոսանքութիւնը մասնագիտութիւն անկողններէ քաղաքի մէկ կ'սուսին մէջ ապակառուցութիւնն ու անբարոյականութիւնն, փճացում ու սխալ երկույթներու միայն տեսնելու արտադրութիւն միշտ: Մենք այդ յոսանքներէն չենք: Միւս կողմէ միշտ յաւատարմութեամբ, փայլուն երևակայութիւններով իրենց մըտքերը կերակրող անձինք կը հրեշտակացնեն իրենց ցեղակիցները. այդ կարգի մարդիկն են փոքրիկ գործընկերը կրթիցի աւելի կը շփայնեն ու աւելի յանդուգն ու յաւակնոտ յանձնագիտաստութեան կատար-

ձգտումները եթէ մեր հասարակարգը կարգի առաջադրուի կամ գործունեութեան վրայ դնենք : Մեղադրելի էլին մասամբ միայն Արամեանները, այս միտքի և շարժանքի խանգարողները, բայց իրական ոճրագործներուն բառ մ'ըսեն իսկ ժամանակի կորուստ է, եթէ ու է խօսքէ մը ազդուելու շարժանքներուն նշանը մնացած լինէր՝ այդ կարգի կողմէն չէին գործեր : Խօսքը մեր ժողովրդի այն մասին է, որ դեռ հրէշը հերոսն չկրնար գանդառնել :

Երուսաղէմի մէջ, կրօնէ, զանազան քրիստոնէայ հասարակութեանց ամենէն սուրը ներկայացուցիչները այնքան մեծ ուժ ունին իրարու վրայ, որ Յարութեան պատարագի տոնին թուրք տարիներու անհրաժեշտ են խաղաղութիւն պահելու քրիստոնէայ սրբավայրին մէջ :

Այսօր թրքական կախաղանք չէ՞ք տեսնուի նոյն պաշտօնով : Յեղափոխութեան տաճարը, այդ անարգ սրբու միջէ անհրաժեշտ է հայ հայրենասէրները արգելելու որ զիրար չյօշուեն : Ո՞ր է մեր առաւելութիւնը թուրքերէն, երբ մեր ամենէն զարգացածները այս բարոյական ցոյց կուտան աշխարհի մարդաստաններով ո՞ր ազգ կրնայ ազատիլ : Մեր անհաշտ աստիճանները, եղբայրասպան սնկերն առնենք մեծ դատաստարութիւնը չպիտի լինին մեր ազգային յայտնուի :

Ո՛չ, Պարոն «Գրօզակ», որքան կ'ուզէք բարձր պատգայէք ժընձիւմը «կեցցէ՛» Յեղափոխութիւն : այդ տեսակ յեղափոխութեամբ թերեւս ոմանք պարտաւանան, հայրենասէրներ, անփորձ քաջեր մեռնին, կոտորուին, բայց Հայաստան չազատիր : . . .

ՍԻՄ

ԿԱՐՆՈՅ ԿԱՆԱԳԱՆՆԻՆ ՎՐԱՅ ԱՆՍՏԻՆՆԵՐՍԻ ԱՐԱՄ ԱՐԱՄԵԱՆԸ

Լուիէ 3 դեկտ. 1899

Նպատակս չէ կրօնք մեռածի մը անցնալ արարքը քննադատել :

Հայրենիքի մէջ մտայն ծանօթ և կովկասի մէջ գործակից ընկերոջ՝ Արամ Արամեանի մահուան գոյժը երբ ինձ հասաւ, խիստ յուզուեցայ, սրտագին ևսցի : Անքիս առջև պատկերացած կը աննէի երեք անկենդան գրական, ողբացեալ իմ աշատուր կէրեկցեանները կարնայ դաշտին վրայ արեւելու պիտուած, Տիգրան Ուրուսեան մը թիֆլիզի ուղայտակներուն վրայ արեւաշաղախ և առջին Արամեանի մը կարնայ կոտորուանէն անկենդան կարուած : Տխուր մը տառապանք մէջ խորատուգում յազատայս ուշտ անցելոյն կը վերադարձնեմ եկեղեցի մը յաշտատարս պրնորքն զայն : Վասնզանոր լաւատեսութենէ զգուշանալու շարժ խոհեմութիւն ունիմք :

Մեր սկզբունքն է իրերը ներկայացնել իրենց իսկութեամբ, մեր հասարակական կեանքի երեւոյթները որքան տրտաւոր ու տկար կողմեր ունենան այնքան կարողացած կը գտնենք հայ ժողովրդի նկարագրը, ու չենք կրնար ձեռնածալ նստիլ ու սնտախ յոյսերով մեզ միջիմարել, քանի որ իրը նոյն հանրութեան անհատը կը զգանք թէ այդ բարոյական հիւստեանք թիւնը կրնայ որ մը տեսական գառնալ ու բուստուն անկարելի :

Ու հիւստեանք մարդիկներն են որ բժշկի պէտք ունին : Ահա թէ ի՞նչն էր, որ մեզ զրգեց Ամերիկահայ գաղթականութեան մէկ մասալուս վասնզին վրայ մատնանիլ ընել ու ծանրանայ :

Համոզուած ենք թէ ընտանեկան կեանքի կապերը նուիրական համարող հանրութիւն մը որքան ալ հեռի գտնի իր այդ սիրած շրջանակէն, այնքան սերտ կը կապուի անոր իրաքանչիւր անհատին հետ : Կարօտը և սէրը սրտի ու զգացման անօթութիւններն են, յազցեցելու գուհացումը կարելի է գտնել սերտ յարաբերութեան մէջ մասնկտլ այն շրջանի անդամներուն հետ, ուրկէ վտարուած կը գտնենք ինքզինքնիս : Հայ գաղթականութեան մէկ ստուար մասը միշտ անօթի է ընտանեկան սիրով ու կարօտով ու նա գործնական կերպով ցոյց տուաւ

պտեղ և Հոն ու գծերով արձանագրուած են հայակերներու վաճառի մը սխալ սիրագործութիւնները :

Իննուներեակն թուականներուն՝ դէպի ազգային իսկական գործիչները տակաւնութեան ու շար նախնայի ողբով լեցուած՝ լեզուս մը կար կարնայ մէջ՝ կարնային կարասուէր, իր վիճակը ստակալի դրութեան մը ենթարկուած էր : Այդ վիճակին ակնատեսն եղած էր ես ալ, այսօր յիշեցի զայն ու Հասարակցի : Կը մտածէի թէ կէրեկցեանը անմահ նուհաստակ մըն է, իսկ Ուրուսեանը, Արամ . . . Պահ մը խորհելէ վերջ՝ ըսի, թիֆլիզի Տիգրան Ուրուսեանը կեղեւնագործ մըն է, իսկ Ալազկերցի Արամ Արամեանը անգրասակից գործիք մը և զգալիք զո՛ր մը :

Արամ քանիցս խոտովանած էր ինձ Քէօթիբի Քէօթիբի մէջ իր սրտին խայթը և իօրհնէր այն դաշտը, որ Տ. Ուրուսեանի կողմէր մտած էր : Ու կըսէր, «Դեռ մեր քանիսն ունենք պիտի աւրեն անունը :»

Արամ կը հալէր ու կը մտէր Աշխէնի սիրով, սակայն անհնար էր կարին մանել, սրով հետեւ թուրք կառավարութիւնը Արամը իբրև մարդասպան մը կը փնտռէր :

Արամ իր երկու ընկերներով թուրքաց առձմանը վրայ, Քէօթիբի Քէօթիբի մէջ բռնուեցաւ իր անխոհեմութեան պատճառով, որուն մանրամասնութեան չեմ ուզեր մտնել :

«Գրօզակ»ի սեպտ. 1 թիւը, որ առջևս ունիմ, Արամի մէկ պատկերը կը կըրէ կէս ու կ'իսկաւար : Կարգացի անոր կենսագրութիւնը, որ իմիջի ալյոց՝ հետեւեալ նշանակելի կէտը աչքիս ինկաւ : «Գաղանկցութեան կեցողութիւն . . . համամիտ չէր կէրեկցեանի դէմ արձակուած վճար, և երբ շնայած կեցողութիւն հակառակութեանը՝ Կոմիտէն իրագործեց իր վճարը :»

Ընկերական կեանքի մէջ եթէ կայ այնիւ բան մը, ան ալ ճշմարտութեամբ թիւն է՝ բայց ի՞նչ ըսել քան այնպիսիներուն, որոնք կուզեն մուրը իրենց երեսնէն սրբել՝ ուրիշ մը ազատարար : Եթէ ինչ կէրեկցեանի մահուան պարագաներու քանի մը գծերը միայն հոս պարզեց, ընթերցողները պիտի հասկնան թէ «Գրօզակ»ը ինչպիսի որոտն ձեռնով կուզէր Գաղանկցութեան պատմական սիրագործութիւններէն մին արդարացնել :

Յիւն Կարիբի մէջ ինչ կէրեկցեան բողոք բարձրացուց Գաղանկցական Կոմիտէի դրամական ինչպիսի նաև ուրիշ զեղծութիւններու դէմ : Յ. Ա. ամերիկացի աշխատեցի մը հետ միտցած՝ Գաղանկցութեան զէնքերը կը ծախեն : Առանց այս վատ ընթացքին ամբողջ կարնային տեղեակ իր այդ բարի յատկութեան գրաւակները, երբ ստակալի կոտորածներէ անմիջապէս վերջ՝ իր վերջին լուսնի զրկեց մերկ ու նօթի ընտանեկան, որուն սիրովը կը տոչորէր և որուն գոյութիւնը անակոյն ընելու հարկադրութիւնը զինքը հեռուները ղշած էին :

Ամերիկահայ գաղթականութեան երրորդ բաժինն ոչ թէ գաղթուեմ կամ պատմութեան թիւն, այլ բառին բովանդակ նշանակութեան վտարանգրութիւն է : Այս շրջանը կ'սկսի մասնաւորապէս 95 ի ազգաներէն յետոյ ու անկարելի է դեռ այս բաժնի կենցաղը որոշ ու վճարական քննադատութեան ենթարկել, քանի որ այդ զէնքերու թարմ ազգացութեան տակ դեռ իրեն ալն ու ծախը ճանչնալու իսկ ժամանակ չէ ունեցած :

Եւ որովհետև գաղթականութեան ցաւագար կողմը զէնքերու բերմունքով յուսուհասութեան տեղիով բռնուած երկտարարութեան զէնքի այլատեսութիւնով է, բնական է, որ անիկա մեր անկարողութիւնն է : Եւ այս միջոցին Հայութեան ու է մէկ անդամի կորուստն տակալի զէնքի ու անելի վնասներ է քանի որ արդէն պարտաւորական կոտորածներով ու կորուստներով օրէ օր կը նուազի մեր քանակը :

ՍՈՒՐԷՆ

էր : Ինչպիսի շատ յուզուեցաւ : Կէրեկցեանի կողմնակիցները թէ և թուով քիչ, սակայն լուրջ հայրենասէրներ էին : Երբ քակտութեան վախճանով աղմուկ չէին նաեւ, մասնաւոր որ իրենց հակառակորդ ունէին Գաղանկցութեան զէնքերը ծախողներուն գործակից Փօլիս Ալի էֆ. անուն հրէշը : Կէրեկցեանը այսպիսով միտակ էր թէ և, սակայն ոգի իրեն կրուեցաւ : Եւ ահա Գաղանկցութեան կեցողութիւնը լիազոր իրաւունքով սոյն ինչոյն քննիչ զրկեց Ռուսաստանի Տիֆլիսի Տիգրան Ուրուսեանը : Ուրուսեան զեղծում գործողներու ճիւղ ինչոյնքներէն շայտած և կոր գուժար ընն ալ ժողանկեղով՝ ուզեց արդարացնել խոշաղող զինավաճառները : Այս վտանքը վերջապէս յաղողեցան իրենց միակ հակառակորդ հայրենասէր կէրեկցեանի մահուան վճարում : Դեռ վճարը չգործողութեան իմրակին, և ահա՛ պատմութեան, որ Ռուսագրութեան կըստացուէր : «Մեր կողմէ Տ. Ուրուսեանը լիազոր քննիչ կարգուած է» : Եւ Տ. Ուրուսեանի վճարն էր սպաննել կերակցեանը : Ահա այս է կերեկ Գաղանկցութեան կեցողութեան հակառակիւր :

Կէրեկցեան Արամի նենգութեամբ շարաշար սպաննուեցաւ, որուն պատմութիւնը կը թողում յարմար ասեալի մը : Կարճ ժամանակ յետոյ կէրեկցեանի եղբայրը թիֆլիզի հրապարակին վրայ, ազատ ու համարձակ, Գաղանկցութեան կեցողութեան ներկայացուցիչ Տ. Ուրուսեանի դիակը գետին փռեց դաշտին մը հարուստով :

Հիմա ընթերցողը ինք թող որոշէ թէ զո՞նք են թէ նահատակներ :

Կէրեկցեան կը մեռնի անիրաւութեան ու զեղծումի դէմ բողոքելու համար, Ուրուսեան կըստանալի երգոր մը արդար վրձնագրութեան զաշտուի : Արամ տարագիր կրկն վտարու գործիք ըլլալով, յետոյ կը բռնուի և իբրև մարդասպան ու Գաղանկցութեան վաղմուտ գործիչ, Կարնայ Կոմիտէի Առնապետ, Հիւստ վտարու մատնիչ և բարձրաստիճան փօլիս ինտուցի Տիգրանի մատնութեամբ Արամը իր ոճրագործ կախաղան կ'ընէ : ԵԿԵՂԵԱՏ ԳՈՒՐԳԷՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ ՔՐՈՆԻԿ

«Գոնկըկէյընէլիսի» մէջ կը կարգանք :

«Հակառակ այն մեծ գոտարներուն, որոնք Ամերիկայէն, Անգլիայէն և Գերմանիայէն զրկուեցան վերջին շորս արուստն ընկացելէն մէջ հայ սրբանոցներու մատակարարութեան համար, սակայն նորէն խիստ պէտք կայ նպարտանք արդէն հաստատուած որոնողները պահելու համար, ապա թէ ոչ հարկաւոր ու հազարաւորներ նորէն պիտի ձգուին վիճակի մը, որ լաւագոյն պիտի շըլայ այն լքուած դրութեանն, որմէ ազատուեցան : Այս որոնքն մի քանիները զգալի յատուց իմութիւնները ըրած են իրենց տըրուած բարեկարգութեան գոտարակութեաննէն. անոնցմէ տարիքսները արդէն զատուութեան գնացել են, իսկ ոմանք որ լուստարչական կեցողեցին վերադարձած են՝ իրենց հետ տարած են բողոքական ազգացութեան խմորը, որ կրնայ բարի հետեւեաններ առաջացնել : (?)»

Մըտաք Ձէմալըն, որ ամբողջ քան տարի էր գրում մէջ միտնորական պաշտօն կը վարէր և վերջիս կեցողութեան իր խոնարհութեան վրայը փոխուած է, հետեւեալ ստուտիւնները կը յայտնէ Հայկական Եկեղեցւոյ մասին :

«Հայ լուստարչական կեցողեցին իր պատմութեամբ իրտ շատ հետաքրքրական է : Անցելոյն մէջ նա մեծ նպատակի մը համար ծառայած է և անկասկած միեւնոյն ծառայութիւնը պիտի մատուցանէ ապագային : Թէ նա իրաւ խորհրդածութիւններու և ձգտումներու մէջ ազատ է այդ պարզորոշ կերպով կը տեսնուի, երբ հայ հոգմիտականը կը բազմապատուի հիւստեանը ժողովրդին հետ : Կրթութիւնը երթալով ծաւալած է, Ս.

Գիրքն աւելի ընտանեցած Աւետարանն աւելի լաւ կը հասկցուի : Ժողովրդէն և կըրական դատարարէն շատեր կան, որ արարողութիւններն ու ձեռնարկութիւններն, որոնք այլ ևս խղճի վրայ ազդող բան մը չեն սեպեր, պարզաբանուելու կուզեն և կը փոխաբերն ուրիշ բարեփոխութեան, եկեղեցին աւետարանին հետ համաձայնեցնուի :

ՆՈՐ ՋԱՐԴ

Կ. Պօլսէն կը հեռագրեն : «Մասնաւոր ազգայիններէ հոս ստացուած տեղեկութիւններ կը ծանուցանեն թէ քիւրաքը ուստահայերու վերջերս թուրքական Հայաստանի մէջ եղող Ալազկերտ գաւառի վրայ բրած արշաւանքի վրէժը լուծեցին Գոթուր գիւղը թալիւով և հայ բնակիչներէն 300 հոգի կոտորելով :

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԲՐՈՎԻՏԷՆՍԻ ՀԱՅ ՆՈՒԱԳԱՍՈՒԱՅ ՈՍԻՄԻ ՀԱՆԴԵՍԸ

Անցեալ շաբաթ երկու դեկ. 2 ին Բրովիտենի Հայ Նուագաձուկայ խումբը նուագահանգէս մը տուաւ Նիւ Եորքի մէջ :

Ուր մը բոլոր անդամներն ալ գործաւորներ էին, սակայն իրենց ծանր աշխատութեան վերջն ալ զխաղից ոգով զեղարուեստի ճաշակն ըմբռնելով զայն իւրացնելու ջանք չէին խնայած, բան մը որ պատիւ կը բերէ հայութեան :

Նուագներու մասին սա շարք ըսնեք որ բոլորն ալ ընտիր ու նմամով պատաստուած էին :

Միակ պակասութիւնն այն էր, որ խումբը հեռատեսութիւնը չէր ունեցած լուստարչական ու բողոքական եղբայրներէ խառն կարգադիր յանձնախումբ մը կազմել : Բացի այդ, սոմանք վաճառումն ալ բողոքական եղբայրներու մենաշնորհ էր եղած և լուստարչական եղբայրներ որոնց անուններն իբրև սոմակ վաճառողներ յիշուած էին յայտարարութեան մէջ՝ սոմակի երեսը տեսնելէ իսկ զուրկ էին մնացած :

Բոլոր այդ պակասութիւնները կարգադիր յանձնախումբին կը վերաբերին, ի հարկէ բնաւ յարաբերութիւն չունին նուագաձուկային հետ, որոնք վաճառու են երկտարարներ են ամենքն ալ և իրենց սրտի խանգը ցոյց տուին իրենց բոլոր նուագներու մէջ : Գնահատելի կարգապահութեամբ մը և լաւ ներշնչանալութեամբ ամբողջ երկու ժամէն աւելի բաւական խուռն թաղմութեան մը ուշը իրենց գրաւեցին :

Քաջակերութեան արժանի էին ամենքն ալ, սակայն կարգադիր յանձնախումբի պակասութիւնները, եթէ ոչ բողոքիչն, գէթ մասամբ պատճառ դարձան, ջլատելու այդ քաջակերութիւնը :

Պ. Պ. Գարրիբէլեան Ե. Նիւ Եորքէն կը գրէ .

«Հուրէ և սուրէ ազատած Հայ մատակերներուն Հայրենիքի մէջ զարդանք բանալու և անոնց ուսում տալու համար մեր պատուական թիւրքի մէջ պարբերաբար հրատարակուած կոչերու Ամերիկական Հայ գաղթականութեան մէջ յառաջ բերած զարդարակական ճեմ ու գովելի շարժումն տակաւին կը շարունակուի : Այս ընդհանուր շարժման մէջ Բաշաղակցիներն ալ անտարբեր մնալու ոճիւր չգործեցին : Կոչ մ'առ Բաշաղակցիներ, ձեռագիր մը առջ ու անդ զրկուեցաւ, և ուրախ եմ ըսելու թէ մէն մի Բաշաղակցի ուրախութեամբ կատարեց իր պարտականութիւնը : Հանգանակութեան արդիւնքը մինչև հիմա § 61.05 եղած է : Թիշեալ գումար յանձնուեցաւ հինգ անգիր բաղկացեալ յանձնախումբի մը, որու գործը պիտի ըլլայ այդ գիւղին մէջ ուսնալ դաստատու մը ունենալ : Յաջողութիւն կը ցանկանալ :

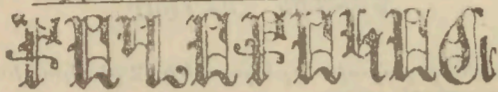
Իեկտ. 3 ին Բրովիտենի մէջ Հայ նահատակաց համար հուգահանգիստ կատարուած է, պատարագած է Արժ. Տէր Ղ. վարդապետ Մարտիկէսեանի իրիկու-

նը հրապարակային ժողով տեղի է ունեցած, որ իմ լիջի այլոց ճառ մը կարգացած է Տիկին Հայկանուշ Նաճարեան: Ինչպէս մանրամասնութիւնները, նոյնպէս այդ ճառը կը թողունք յետագայ թւոյն:

Հիւսէյնիկցիներու Ուսումնասիրաց Ընկերութիւնը հետեւեալը զրկած են մեզ ի հրատարակութիւն:

«Ուսումնասիրաց Ընկերութիւնը, որ տեղւոյն Հիւսէյնիկցիները իրենց աստիճանը ի վեր ունեցած փափաքին համաձայն, վերջերս յաջողեցան ընկերութիւն մը կազմել, որը նպատակ ունի Հիւսէյնիկի մէջ եղող ազգային վարժարանի զարգացման համար աշխատել: Ըրայոյն ենք որ բոլոր Հիւսէյնիկցիներ պիտի անդամակցին սոյն ընկերութեան և քաջալերեն մեզ:»

Մանրամասնութեան համար գրիմել առ Յ. ԱՏԵԼԵԱՆ, 1060 P. O. Box, Worcester Mass.

Մ. Եանանգաց Նախագահ Մաք Բին-Լիթի Բոնիֆէտի ուղղած ուղերձէն թուրքերոյ նկատմամբ հետեւեալ մասը կը քաղենք.

«Մ. Եանանգաց զեռուկանք թուրքերոյ մէջ կը շարունակէ ճնշում բանեցնել և Ամերիկեան քաղաքացիներ, որոնք տարիներ առաջ տեղի ունեցած անկարգութեանց մէջ Օսմանեան կառավարութեան կողմէն անիրաւուած էին, սնունդ փաստաներուն ու արգարացի պահանջներուն համար դրամական վճարումով բաւականութիւն կը պահանջէ: Այս պահանջներէն մէկը քանիները տարիներէ ի վեր կը մնան: Ամերիկեան կառավարութիւնն այս մասին ընդանուր համաձայնութեան մը յանգելու յոյս ունի:

Թուրք պետութեան մէջ Ամերիկա-քաղաքացիներու վիճակն անզոհապարտ է: Բառատուն տարուան ընթացքի մէջ քաղաքացիութեան նկատմամբ դաշինքի մը յանգելու մեր բոլոր ջանքերը կերպի թէ վերջնական անյաջողութեան պիտի մատնուին Օսմանեան Դրան յայտարարած քաղաքականութեան վրայ, որով նա կը մերժէ 1867 թ. անգլի-թուրքական հպատակներու օտար երկրի մէջ քաղաքացի ըլլալու օրինականութիւնը:

Մտաւոր գետի մօտ Անգլիական հրամանատար Լորտ Մէթլիքն արեւնայի ճակատամարտէ մը վերջ, որ դարուս ամենարեւոտուշտ կռիւր կը նկատէ, ետ մընց պօզները սակայն անգլիացիները իրենք շատ մեծ կորուստով այդ յաջողութիւնը ձեռք բերին, մօտաւորապէս 500 հոգի զոհու մը:

Գէյթի Գոյնիլի գաղթականներէն 10 հազար հոգի ապստամբելով թշնամայն միացան. այս բանը անգլիական զէպի Հիւսիս ընթացքը կորսնցուց:

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Բրիտանացի առթիւ նուիրատուութեան կամ անձնական գործածութեան համար տաճկական, չինական և ճարտական ասեղնագործութիւններ և այլն կարգի բաներ ունինք, այսինքն տաճկական խալիներ, սեղանի և փրանսոյն ծածկոցներ, տիւզ եւ ասեղնագործուած մետաքսայ թաշկինակներ՝ կիներու և էրիկ մարդոց համար, չինական լաւ թէյի թախարներ՝ իւրաքանչիւրը հինգ կտորէ բաղկացեալ, ճարտական փղոսկրեայ հովանակներ, տաճկ. ասեղնագործուած փապուճ, վարդի իւզ ընտիր տեսակէն, ու ամեն կարգի ապրանքներ, որոնք յարմար են ընծայի և գործածութեան համար:

Այս գործոյն մէջ մեր տաներկու տարուան ունեցած փորձառութիւնը կ'երաշխաւորէ մեր ապրանքաւ ճաշակաւոր և արժէքին ալ չափաւոր ըլլալը:

Մեր հասցէն է՝ Հաճի Կարապետ Ահարոնեան, 98 Common St., Lawrence Mass.

ԱՁԳ

Թեմիս Հոգեւոր Հովիւ Արթ. Խաչ վարդապետ Ս. Պատարագ պիտի մատուցանէ Ս. Ոսկերեան Եկեղեցւոյ մէջ՝ յառաջիկայ Կիրակի (10 Դեկտեմբեր) ժամը ճիշդ Կին:

Վիճակի բարեխնամ Առաջնորդ Գեր. Սարաճեան Սրբազան, որ քաղաքը կը գտնուի, պիտի քարոզէ ի հոգեւոր միութեամբ բարեպաշտ ժողովրդեան. եւ անբանը պիտի լինի Բրիտանոսի՝ «Ի պտղոյ նոցա ծանիջիք զնոսա» պատուէրը:

Չայս կը ծանուցանեմք ի գերտութիւն բարեպաշտ ժողովրդեան:

ԱՁԳ. ՀՈԳԱԲԱՐՁՈՒԹԻՒՆ 5 Դեկտեմբեր, 1899 Նիւ Եորք

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԱՁԱՍ ԼՍԱՐԱՆ ՆԻԻ ԵՌՐԻԻ

Հայկական Ազատ Լուարանի ժողովը տեղի կուենայ յառաջիկայ Կիրակի (10 Դեկտեմբ.) Elks Hall ժողովարանին մէջ ի թիւ 19 W. 27րդ փողոց Պրոտուէյի անկիւնը: Ժողովը կը բացուի ճիշդ ժամը 8ին և կը փակուի 10ին: Լսարանի մէջ պիտի խօսի Պր. Գ. Թաքազճեան:

ԼՍԱՐԱՆԻ ՎԱՐՁՈՒԹԻՒՆ

ՏՕՆԱՍԽՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՁԳԱՅԻՆ ԵՒ ԿՐՕՆԱԿԱՆ

Բրիտանոսի Ծննդեան տոնախմբութիւնը եւ Ամերիկայի Հայերէն անդրաւիկ վարժարանի առաջին վեցամսեայ մրցանակաբաշխութեան հանգէսը միասին տեղի պիտի ունենան յառաջիկայ Դեկտ. 24ի երեկոյնի Ուէսթ Հոպոքընի Հայոց Միացեալ Հասարակութեան կեդրոնացահին մէջ, ի թիւ 347 Clinton Ave. West Hoboken, N. J.: Սոյն հանգէսին բոլոր ատենախօսութիւնք, շատ քիչ բացառութեամբ, տեղի պիտի ունենան Ուէսթ Հոպոքընի արկիւննց, օրիորդաց և տղայոց կողմանէ: Տիկիննց և օրիորդաց կարգադիր մտանախմբը լանք չէ խընայած հանդէսի յաջողութեան առթիւ: Կը հրաւիրուին ամեն հայեր, ի մասնաւորի Ուէսթ Հոպոքընի մանկապետ, մեր Սանդագլոզը գիմնասրբուր:

Մուտքը ձերք: Ի Դիմաց կարգադիր Մասնախմբի Գարսուղար Աթոռակալ Օր. ԳԱՐԻԵԼԵԱՆ ՏԻԿ. ՏԻՐՍԱՏՈՒՐԵԱՆ

ԱՌ ԶԵՆՆ

ԱՄԵՐԻԿԱՆ ԲԱՌԱՐԱՆ

Անգլիերէն և Հայերէն

Աշխատասիրեց

ՊԵՏՐՈՍ Ի. ԹՈՐՈՍԵԱՆ

Հրատարակութիւն էլիտա Խալաֆ և Ընկ. Նիւ Եորք

Կը պարունակէ չուրջ 25,000 բառեր, ընտիր Ամերիկեան արտասանութեամբ և իրստ դերբահականալի բացատրութիւններով:

Գինն է \$2.50

Դիմել առ Պ. Ի. Թորոսեան

564 Clinton Ave.

West Hobeken, N. J.

Կը ծախուի նաև խմբագրութեան քով:

ԱՁԳ

Պատիւ ունիմ ծանուցանել թէ քրիստոմար առթիւ գեղեցիկ թրքական ապրանք ունիմ ընծայի յարմար, այսինքն խալի, թէյակը քըվըր, և փրանս քըվըր. կօշիկ, լօգուճ, կիւլ եաղի և ուրիշ շատ տեսակ ապրանքներ, որ շատ աժան գնով կուգան ծախել: Նամակով ուղղորդուելն C. O. D. ով կուղարկուի:

Հասցէս — Եղաղու Թ. Իլպէկ 38 Libeaty St, Worcester. Mass.

ԱՁԳ

Բարդաբի Հայկազեան Կանաճն որոշած է չքեղ հանդէս մը տալ Դեկտ. 23 Երաթ երեկոյ, ուր բացի այլ և այլ ներկայացուցիչներէ ու զինուորական ցոյցերէ, Սպանո-Ամերիկեան պատերազմի ներկայացուցիչն ալ պիտի տրուին:

Ի Դիմաց Հայկազեան Կանաճի

ՎԱՐՁՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՆԴԵՍ ՄԲ. ԲԱՐՁՈՂՈՒՄԻՆՍԻ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԿՍՃԱՌԻ

Ընկերութիւնն շքեղ հանդէս մը պիտի տայ յառաջիկայ դեկտեմբեր ամսոյ փոխանակ 9ին 16ին, երեկոյեան ժամը 8ին իր սրահին մէջ, 209 խա 42րդ փողոց, ի նպատակ հայ որոց և Կանաճոս: Սոյն հանդէսին մէջ պիտի ներկայացուի «Բրիտանոսայ Նահատակ» սրբերգութիւնը:

Ն Պ Ա Ր Ա Վ Ա Ճ Ա Ռ

Ս. Տամպուրեան

509 2րդ Ավիւր. 28 և 29րդ փողոցի մէջ Նիւ Եորք

Տեղական և արևելեան բազմատեսակ նպարեղէններ

Հաւազոյն տեսակ ընդեղէններ և մըրքեղէններ:

Եղանակին համաձայն թարմ բանջարեղէններ և պտուղներ:

Առօրեայ թարմ միս:

Սիրելի հայրենակից, արաք և տիկնայք

Չեր առ տինն ուսելեաց հայկական ճաշակը խնամով ուշադրութեան առարկայ ըրած և զայն գոհացնելու նպատակով՝ մեր հայրենի երկրէն ուղղակի բերել տուած ենք ամեն կարգի և լաւագոյն տեսակի նպարեղէններ:

Դուք ալ սնշուշտ պիտի ուզէք գնահատել մեր այս ծառայութիւնը եւ փոխադարձաբար գոհացունէք ձեր հայկական ճաշակիչը:

Ահա ձեր հայկական ճաշակին ուղերձ կընեն մեր Հայկական պանիքը փաւնոր 15 c., մեծաքանակ գնողաց համար 13½ սէնթ. Ուստի պատուական պըղուրը և ծեծած փաւնորը 3 սէնթ, մեծաքանակ գնողաց համար 2½ սէնթ. ձեր ապուղ (զէյթուն) փաւնոր 10 c. շատ գնողներուն համար 9 c. կանաչ զէյթըն, սրթատեր (եախրախ) ընտիր կորկոս, Ամախրախ փաւնոր մեծաքանակ գնողաց համար փաւնոր 2½ սէնթ, հայկական զէյթունի իւզ, Այնթապ հալվախ (ընտիր տեսակ), լոխուճ (ամեն տեսակով), Ֆըլթըլ, լէպլէպու (տեսակներով), ոսպ (աղցուած կամ առանց աղցուելու), սուճախ, սխառ, Պօլսոյ խաշար պանիք, քիմիթ, անասն, շահրիթ (փաւնոր 5 սէնթ), մաքարոնի փաւնոր 6 սէնթ, մեծ քէնսայա, մեծաքանակ գնողաց համար հատը 25 c., մէկ փաւնորը 7 սէնթ, բեն սուսթէս հատը 7 սէնթ, չոր ծիրան, սալոր, չամիշ (տեսակներով), ևն. ևն.:

Կը պահենք նաև հայկական սապօն և խոնկ:

Նամակով եղած յանձնարարութիւնները փութով և քիչ վարձքով կը կատարենք մեր անձնական կառքերով:

Սովորական բանածը չէ՝ մենք պարտաւոր ենք մեր ապրանքաւ համար վճարուած դրամները ետ տալ՝ եթէ անոնք գոհացուցիչ չըլլան:

NEW YORK BULGOOR MANUFACTURING CO.

226 TO 232 Clinton St. Hoboken N. J.

Ընկերութիւնն կանք առած նորանոր կարգադրութեանց շնորհիւ պատիւ ունինք ծանուցանել թէ՛ իւր տեսակի մէջ առաջին կարգի պղ յո ռ, ծ և ծ ա ծ և կ որ կ ո տ արատաղիլու համար ցորենին ամենամաքուրը, մեքենայից կատարեալը և արտադրող գործաւորաց ամենափորձառուներն ունինք:

Լիայոյս ենք թէ՛ ամեն անոնք որ ունին մեր ջանքերը գնահատելու չափ վըստահութիւն առ մեզ, բնա չի պիտի զըլանան աղէկը գատելու համար միշտ N. Y. Bugloor Co. ի դիմել՝ նկատելով նաև մեր իրստ գիրամատչելի գրիները: Իւրաքանչիւր փաւնոր 2½ սէնթ. մեծաքանակ գնողաց մասնաւոր զեղջև կըլլայ:

Նիւ Ինկլընտի մէջ եղող յաճախորդք կրնան իրենց դրամը ետ ստանալ Տիար Խարուզընեանէ, երբ ապրանքը գոհացուցիչ չի գտնուի: Իսկ միւս նահանգներէն եղողներ կրնան դիմել ուղղակի ընկերութեանս Գանձապետին Տիար Խ. Կ. Մովիկեանին:

ՄԱՍԻՍ

ՆՊԱՐԱՎԱՃԱՌ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ Ի ՊՈՍՏՈՆ

Ներքէս Մ. Թովմասեան և Մերկեր Մ. Թովմասեան կը ծանուցանեմք թէ մեր 20½ Hudson փողոցի նպարեղէնի խանութը փոխադրած ենք ի թիւ 38. այն փողոցի մէջ միանալով Յովհաննէս Քարբուզեանի հետ՝ այժմ շատ աւելի զլրութիւններ ունինք ուղղակի Տանկաստանէն ապրանքներ բերելու: Կը վաճառենք նաև մեծաքանակ (շոքսէլ):

Մեր քով կը վաճառուին Ուսթրի պատուական պըղուրը, ծեծած և կորկոս, ոսպ՝ Տանկաստան աղցուած, պամա, սխառ, աղի ետարախ, խոյսերի պատուարայ տանկաստանի մաքուր ձեթ, ալը դենլու թարմ պանիք, տոմաթէս սալցա, խաշար պանիք, ուրիշ շատ մը տեսակներ: Ունինք հիւսիսայնից սիլիկի թութ, Կ. Պոլսոյ լոխուճ, լէպլէպու տեսակներով: Ծննդի առթիւ բարեկամներու տալիք յարմար նուէրներ, ուրիշ տեղ չէ կըլլանք գտնել, մետաքսեղէնք, կիւլեաղը և փարուճներ, խաչուէի ալ յիւրիշն են: Փորձեցէք և գուհ կը մնաք գրեւ ընկերութեան հասցէին:

Massis Grocery Co. 38 Hudson St., Boston Mass.

Ա Ձ Գ

42րդ փողոցի Ս. Բարթոլոմէոս և Եկեղեցւոյ մէջ նախագէս կազմուած Հայկական Կանաճը սեղափոխուած և աւելի հաստատ հիմնուր վրայ վերակազմուած ըլլալով՝ իւր մարդութիւնները կը շարունակէ ի թիւ 498 3րդ Ավիւր. 33 և 34րդ փողոցի մէջ Նեղ, վերին յարկ, ամեն Ուրբաթ իրիկուներ ժամը 8½ 10:

ԱՁԳ

ԸՆՏԻՐ ՊՈՒԼՉՈՒՐ

Ուստի մէջ երկար տարիներ ի վեր հաստատուած ենք մեր յատուկ պըղուրի գործարանը: Սոյն գործին մէջ մեծ փորձառութիւն ունենալով, ամենալաւ ցորենէ կը պատրաստենք ընտիր պըղուր, որ իր մաքրութեամբ և ուրիշ լաւ յատկութիւններով տանտիկներու և ճարտասպաններու գնահատութեան արժանացած է: Կը պատրաստենք նաև նոյնպէս ընտիր ծեծած և կորկոս:

Ուստի ամեն ով որ կուզէ ընտիր և արտոճ համ կերակուր ըլլինու պըղուրը և ծեծած ունենալ, թող դիմէ ուղղակի մեզ: Այսպիսով ենք փութով կը կատարուին. մանրամասն տեղեկութեանց համար պէտք է դիմել Հետեալ հասցէին:

Ուստի, Պալոցուրի Միացեալ Ընկ. 151 Իւնիոն սթ., Ուսթրի Մասս. Տանկաստան տեսակ տեսակ ապրանքներ ալ կը ծախուինք:

ՄԱՐՏԻՆ, ԳԻՆՈ

ՀԱՅ

Վաճառանոց տնական փմեն կարգի կալ կարուստաց:

Հայերը սովէ պատշաճադոյն տեղ չեն կրնար գտնել: Գինու, կահակալ, մեթրէս, սեղան, ջեռոց, փարպետ և որ ի կարգին:

Հասցէն է՝ MARTIN KEENOW 79 Green St.; Albany N. Y.

ԱՐՏԱՆԱՄԵՆ ԵՂԱՐԱՐ

Օգի իւր Մասիլ քայի Պատրաստողներ Արևելեան օղի ի Մասիլ քայի անլրանիկ և միակ գործարանը ունինք Մ. Նահանգաց կառավարութիւնէն վաւերացեալ:

Միայն պատուական խաղող և չամիշ կը պատրաստենք: Մի իմէք օտար և անսխորժ խմելիքներ, որ չկատարուի: Խմնցեք հայրենիքի գուտ օղին և մասթիքս, որ խնամքով կը մատակարարենք:

Իթէ որ և է հայ մը մանուսանդ հայ բժիշկի կրնան վաւերացնել ամենափոքրիկ խաղողախմելու մը մեր իմպլեմեց մէջ, պատրաստ ենք իրենց փորձութեան համար բոլոր ծախքք և 500 արտաւալ գրու վճարել:

Ուստիցիներ կրնան ստանալ օղի եւ մասթիքս 111 Summer St. ըմպելաց մեծ վաճառատունէն:

Ուրիշ քաղաքաց հայեր կրնան դիմել կարգի ուղղակի մեր գործարանը: Abraham Bro's 20-22-24 Back St. Providence R. I